

Obsah

O autorech	V
Předmluva	VII
Autoři jednotlivých kapitol	VIII
Seznam použitých zkratk	XVII

Kapitola I.

Obecné otázky soutěžního práva	1
1. Pojem soutěžního práva a jeho prosazování	1
1.1. K pojmu soutěžního práva	1
1.2. Prameny soutěžního práva v České republice	2
1.3. Prosazování soutěžního práva	7
2. Moderní historie soutěžního práva	8
2.1. Ordoliberalní základy	9
2.2. Komunitární soutěžní právo	10
2.2.1. Počátky komunitárního soutěžního práva a jeho další vývoj ...	11
2.2.2. Modernizace komunitárního soutěžního práva	13
2.2.3. Lisabonská smlouva	16
2.3. České soutěžní právo	17
2.3.1. Zákon o ochraně hospodářské soutěže z roku 1991	17
2.3.2. Zákon o ochraně hospodářské soutěže z roku 2001	19
2.3.3. Exkurs – regulace obchodních řetězců	20
3. Význam ekonomických teorií v soutěžním právu	22
3.1. Exkurs – zkušenosti Spojených států	22
3.2. Ekonomické teorie a komunitární soutěžní právo	26
3.3. Ekonomické teorie v České republice?	29
4. Cíle soutěžního práva	30
5. Soutěžní právo a jeho působnost	32
5.1. Věcná působnost soutěžního práva	32
5.1.1. Komunitární prvek	34
5.1.2. Vztah národního a komunitárního práva	38
5.1.3. Paralelní aplikace v ČR	41
5.2. Územní působnost soutěžního práva	44
5.3. Časová působnost soutěžního práva	46
5.4. Jurisdikce a zásada ne bis in idem v soutěžním právu	50
5.5. Důsledky přistoupení k EU	55
6. Výjimky z aplikovatelnosti soutěžního práva	59
6.1. Porušení soutěžního práva přikázané státem	59
6.2. Soutěžní právo v oblasti zemědělství	64
6.2.1. Výjimka na základě obecného sektorového nařízení	64

6.2.2. Výjimka na základě specifické komoditní regulace	66
6.2.3. Výjimka podle českého práva	66
6.3. Sektorová regulace	67
6.4. Služby obecného hospodářského zájmu	72
6.5. Jiné legitimní cíle	76
7. Adresáti soutěžního práva	78
7.1. K pojmům podnik a soutěžitel	79
7.1.1. Podnik jako jednotka/entita	80
7.1.2. Výkon hospodářské činnosti a účast v hospodářské soutěži	82
7.1.3. Výkon různých činností jednou entitou	85
7.2. Koncept hospodářské jednotky v aplikační praxi ÚOHS	85
7.3. Sdružení podniků/soutěžitelů	88
7.4. Svobodná povolání	89
7.5. Sport	91
7.6. Stát, veřejné entity (public bodies) a entity pověřené výkonem veřejné moci	93
7.6.1. Opatření přijatá členským státem	93
7.6.2. Veřejné entity a entity pověřené výkonem veřejné moci	93
7.7. Samostatnost jednání na trhu	98
7.7.1. Vztah mezi zaměstnancem a zaměstnavatelem	98
7.7.2. Vztah mezi zmocnitelem a zmocněncem	98
7.7.3. Vztah mezi mateřskou a dceřinou společností	99
7.8. Právní a ekonomické nástupnictví	107
7.8.1. Úvod	107
7.8.2. Procesní nástupnictví z pohledu českého práva	108
7.8.3. Teorie ekonomické kontinuity (ekonomického nástupnictví)	112
8. Relevantní trh	116
8.1. Pojem relevantního trhu a tržní síly	116
8.1.1. Pojem relevantního trhu v praxi Komise	121
8.2. Vymezení relevantního trhu	123
8.2.1. Relevantní výrobový trh	125
8.2.1.1. Zastupitelnost na straně poptávky při vymezení relevantního výrobového trhu	129
8.2.1.2. Zastupitelnost na straně nabídky při vymezení relevantního výrobového trhu	138
8.2.1.3. Potenciální konkurence	140
8.2.2. Relevantní zeměpisný trh	141
8.2.3. Příklady vymezení relevantního zeměpisného trhu	145
8.2.3.1. Lokální trh	145
8.2.3.2. Národní trh	146
8.2.3.3. Trh Evropské unie	147
8.2.3.4. Celosvětový trh	147
8.3. Význam definice relevantního trhu pro posouzení jednání soutěžitele	148
8.3.1. Definice relevantního trhu a vymezení dopadu dohod na hospodářskou soutěž	149

8.3.2. Definice relevantního trhu a dopad dohody na obchod mezi členskými státy EU	150
8.3.3. Definice relevantního trhu a bloková nebo legální výjimka . .	151
8.3.4. Definice relevantního trhu a dominantní postavení	151
8.3.5. Definice relevantního trhu a výpočet pokuty za protisoutěžní jednání	153
8.3.6. Definice relevantního trhu a kontrola spojování podniků. . .	153

Kapitola II.

Zakázané dohody	155
1. K problematice zakázaných dohod	155
2. Jednotlivé formy koluzivního jednání	156
2.1. Dohody stricto sensu	159
2.2. Rozhodnutí sdružení	163
2.3. Jednání ve vzájemné shodě	168
3. Materiální znak koluzivního jednání – narušení hospodářské soutěže.	176
4. Dohody horizontální a vertikální	182
5. Jednání nenaplňující zákaz ustanovení § 3 OHS a čl. 101 SFEU . .	183
5.1. Bagatelní dohody	183
5.2. Doplnková omezení	187
6. Výjimky ze zákazu koluzivního jednání	191
6.1. Záonné výjimky	191
6.1.1. Úvod	191
6.1.2. Posuzování splnění podmínek v ustanovení § 3 odst. 4 OHS a čl. 101 odst. 3 SFEU	194
6.1.3. Zlepšení výroby nebo distribuce zboží; podpora technického nebo hospodářského rozvoje.	195
6.1.4. Neexistence omezení, která nejsou nezbytná k dosažení cílů dohody	196
6.1.5. Přiměřený podíl na výhodách plynoucích z dohody pro spotřebitele	197
6.1.6. Absence vyloučení hospodářské soutěže na podstatné části trhu	198
6.2. Blokové výjimky	198
6.2.1. Horizontální blokové výjimky	199
6.2.1.1. Úvod.	199
6.2.1.2. Kategorie dohod specializačních	200
6.2.1.3. Kategorie dohod o výzkumu a vývoji	202
6.2.2. Vertikální bloková výjimka.	204
6.2.2.1. Úvod.	204
6.2.2.2. Věcný a osobní dopad vertikální blokové výjimky	206
6.2.2.3. Bezpečný přístav	207
6.2.2.4. Tvrdá restriktivní opatření	207
6.2.2.5. Omezující ustanovení vyloučená z aplikace vertikální blokové výjimky	211
6.2.3. Ostatní blokové výjimky.	212

7. Posuzování horizontálních dohod	213
7.1. Dohody o cenách a jiných obchodních podmínkách	213
7.1.1. Cenové horizontální dohody	213
7.1.2. Kartely sladující postupy uchazečů o veřejnou zakázku – tzv. „Bid rigging“	218
7.2. Omezování nebo kontrola výroby, trhů, technického rozvoje nebo investic	220
7.3. Rozdělování trhů nebo zdrojů dodávek	221
7.4. Uplatňování rozdílných podmínek vůči obchodním partnerům při plnění stejné povahy, čímž jsou někteří partneři znevýhodněni v hospodářské soutěži.	222
7.5. Podmiňování uzavření smluv tím, že druhá strana přijme další plnění, která ani věcně, ani podle obchodních zvyklostí s předmětem těchto smluv nesouvisí	223
7.6. Další skutkové podstaty zakázaných dohod	224
8. Posuzování vertikálních dohod	228
8.1. Dohody o nákupu jedné značky	228
8.2. Dohody o výhradní distribuci	230
8.3. Dohody o selektivní distribuci	230
8.4. Dohody o franchise	231
8.5. Dohody o výhradní dodávce	231
8.6. Dohody o vázání produktů	232
8.7. Dohody o doporučených a maximálních cenách	233

Kapitola III.

Zneužívání dominantního postavení	235
1. Dominantní postavení	237
1.1. K pojmu dominantního postavení obecně	237
1.2. Dominantní postavení v komunitárním právu	237
1.3. Dominantní postavení v českém soutěžním právu	247
2. Kolektivní dominance	250
2.1. Kolektivní dominance v komunitárním právu	251
2.1.1. Ekonomické vazby – alfa a omega vývoje konceptu kolektivní dominance?	252
2.1.2. (Kolektivní entita), společná politika a vnitřní konkurence jako (další) důležité stavební kameny konceptu kolektivní dominance	255
2.1.3. Airtours kritéria	257
2.1.3.1. Transparentnost	258
2.1.3.2. Systém odvetných opatření	259
2.1.3.3. Absence dostatečné protiváhy	260
2.1.3.4. Airtours – Den poté	261
2.2. Kolektivní dominance v právu českém	264
2.3. Oligopoly, oligopolní trhy... aneb Nejistota je největším nepřítelem oligopolu	265
3. Koncept zneužívání dominantního postavení	269
3.1. Koncept zneužití dominantního postavení v komunitárním právu	269

3.1.1. Obecné úvahy	269
3.1.2. Generální klauzule aneb Základní stavební kameny konceptu zneužívání dominantního postavení	270
3.1.3. Obecně nad jednotlivými skutkovými podstatami zneužití ..	275
3.1.4. Vazby, vazby, vazby... ..	277
3.1.5. Kdo s koho aneb Vztah mezi čl. 101 a 102 SFEU	278
3.1.6. Koncept objective justification a přiměřenosti	281
3.1.7. Další „výjimky“ z čl. 102 SFEU	284
3.1.8. Zneužití kolektivního dominantního postavení	285
3.1.8.1. Jednostranná zneužívací jednání a jejich rysy	288
3.1.8.2. Individuální či společná odpovědnost?	290
3.1.8.3. Paralelní aplikace čl. 101 a 102 SFEU v prostředí kolektivní dominance	292
3.2. Zneužití podle českého práva	293
3.2.1. Rozdíl mezi koncepty zneužití dle OHS 1991 a OHS	294
3.2.2. Vztah generální klauzule zneužití a jeho jednotlivých skutkových podstat	296
3.2.3. Újma jako znak zneužití dominantního postavení	298
3.2.4. ÚOHS v. zneužití kolektivní dominance	299
4. Exkurs – koncept monopolního postavení a jeho zneužití v antitrustovém právu Spojených států amerických	301
5. Reforma čl. 102 SFEU	303
5.1. Vzhůru ke světlým soutěžním zítřkům s důrazem na více ekonomický a na následcích založený přístup (!?...).	303
5.2. Diskusní materiál k dominanci – startovní výstřel oznamující Nový přístup.	304
5.2.1. Příliš málo či příliš mnoho ekonomie?	305
5.2.2. Posun v definici dominantního postavení a jeho zneužití. ...	307
5.2.3. Přípustná obrana dominantních podniků: koncept obrany objective justification a efficiencies	309
5.3. Pokyny pro posuzování vylučovacích praktik – dosud poslední slovo Komise k vylučovacím praktikám dle čl. 102 SFEU	312
5.3.1. Úvodní výklad.	312
5.3.2. Rekalibrace pojmu dominantního postavení.	314
5.3.3. Zásadní ekonomické koncepty Pokynů pro posuzování vylučovacích praktik.	315
5.3.3.1. Protisoutěžní uzavření trhů	315
5.3.3.2. Koncept „as efficient competitor“	317
5.3.3.3. Způsoby přípustné obrany podniků	318
5.3.4. Náklady dominantanta a jeho cenová politika	320
5.3.5. Ekonomická analýza Komise v podmínkách jednotlivých vylučovacích praktik.	320
5.3.6. Pokyny pro posuzování vylučovacích praktik v mezinárodním kontextu soutěžního práva	321
5.3.7. Závěrečné poznámky	322
6. Jednotlivé formy zneužívajících praktik	323
6.1. Společný úvod k jednotlivým zneužívajícím praktikám	324

6.1.1. Vynucování nepřiměřených nákupních nebo prodejních cen anebo jiných nerovných obchodních podmínek	325
6.1.1.1. Komunitární právo	325
6.1.1.2. Pokyny pro posuzování vylučovacích praktik	331
6.1.1.3. Česká právní úprava a judikatura	335
6.1.2. Omezování výroby, odbytu nebo technického vývoje na úkor spotřebitelů	336
6.1.2.1. Komunitární právo	336
6.1.2.2. Pokyny pro posuzování vylučovacích praktik	344
6.1.2.3. Česká právní úprava a judikatura	346
6.1.3. Uplatňování rozdílných podmínek	347
6.1.3.1. Komunitární právo	347
6.1.3.2. Česká právní úprava a judikatura	353
6.1.4. Vázané prodeje	354
6.1.4.1. Komunitární právo	354
6.1.4.2. Pokyny pro posuzování vylučovacích praktik	358
6.1.4.3. Česká právní úprava a judikatura	359
6.1.5. Výhradní dohody a věrnostní slevy	360
6.1.5.1. Komunitární právo	360
6.1.5.2. Pokyny pro posuzování vylučovacích praktik	365
6.1.5.3. Česká právní úprava a judikatura	368
6.1.6. Komunitární úprava zneužívání práv duševního vlastnictví	368
6.1.7. Nad posledními rozhodnutími českých soudů: Je (stále) libo formalistický přístup?	371
7. Exkurs – hospodářské postavení a jeho zneužití, ekonomická závislost, významná tržní síla dvakrát a poněkud odlišně	373
7.1. Koncept hospodářského postavení a jeho zneužívání	374
7.2. Koncept ekonomické závislosti (významné tržní síly) a jejího zneužívání	377
7.3. Významná tržní síla podruhé a jinak (a lépe?) v telekomunikačním sektoru	380

Kapitola IV.

Věřejné prosazování soutěžního práva	383
1. Evropská soutěžní síť	384
1.1. Základní zásady fungování	385
1.2. Alokace případů	386
1.3. Spolupráce při získávání důkazů	389
1.4. Předávání informací	390
1.4.1. Právní důvody předávání informací	391
1.4.2. Užití předávaných informací	396
1.5. Konzistentnost rozhodování uvnitř ECN	398
1.6. Společná soutěžní kultura	400
2. Charakter řízení a garance základních procesních práv	401
2.1. Řízení ve věcech hospodářské soutěže	402
2.2. Zákaz sebeobviňování	404
3. Soutěžní advokacie	408

4. Průběh řízení před Úřadem	412
4.1. Postup ÚOHS před zahájením správního řízení	415
4.1.1. Prošetřování podnětů	416
4.1.2. Odstranění soutěžního problému před zahájením řízení	419
4.1.3. Sektorová šetření	423
4.2. Průběh správního řízení	424
4.2.1. Účastníci řízení	426
4.2.2. Správní spis	428
4.2.3. Institut sdělení výhrad	432
4.2.4. Rozhodování ÚOHS	435
4.2.4.1. K pojmu rozhodnutí obecně	435
4.2.4.2. Předběžná opatření aneb Procesní šafrán ÚOHS	436
4.2.4.3. Nad rozhodnutími ÚOHS	436
4.2.5. Opatření k nápravě	439
4.2.6. Délka řízení	444
4.3. Důkazy a jejich shromažďování	448
4.3.1. Žádost o poskytnutí informací	448
4.3.2. Ústní jednání	449
4.3.3. Provádění výslechů	450
4.4. Řízení ve druhém stupni	451
4.5. Řízení s komunitárním prvkem	455
5. Neohlášené šetření na místě	456
5.1. Provádění šetření na místě Komisi a NSÚ	458
5.2. Nařízení šetření na místě a soudní přezkum	460
5.3. Průběh šetření a oprávnění ÚOHS	464
5.3.1. Zahájení šetření	464
5.3.2. Nahlížení do obchodních záznamů	466
5.3.3. Kopírování obchodních záznamů	469
5.3.4. Pečeti	470
5.3.5. Součinnost osob v obchodních prostorách	470
5.4. Šetření v jiných než obchodních prostorách	471
6. Alternativní řešení soutěžních problémů	474
6.1. Řízení o přijetí závazků	474
6.1.1. Řízení o přijetí závazků podle OHS	475
6.1.2. Řízení o přijetí závazků v komunitárním právním řádu	479
6.2. Řízení o narovnání	486
6.2.1. Řízení o narovnání před ÚOHS	487
6.2.2. Řízení o narovnání před Komisí	490
7. Sankce za porušení soutěžního práva	494
7.1. Úvod	494
7.2. Komunitární sankce ukládané účastníkům protisoutěžního jednání	497
7.2.1. Pokyny pro výpočet pokut 1998	500
7.2.2. Pokyny pro výpočet pokut 2006	501
7.3. Sankce ukládané ÚOHS účastníkům protisoutěžního jednání	505
8. Program leniency	512
8.1. Podstata leniency programu a důvody jeho zavedení	512

8.2. Vznik a vývoj leniency programu	513
8.3. Klíčová hlediska úspěšného leniency programu	514
8.4. Leniency program na komunitární úrovni	515
8.5. Leniency program aplikovaný ÚOHS	518
8.6. Meze a možnosti leniency programu	520
9. Soudní ochrana	523
9.1. Žaloba proti rozhodnutí ÚOHS	524
9.1.1. Účastenství v soudním řízení	527
9.1.2. Otázky žalobních bodů, způsobu uplatňování žalobních námitek, důkazních návrhů a adekvátní reakce soudu	529
9.2. Žaloba na nečinnost	532
9.3. Ochrana před nezákonným zásahem	536
10. Trestní odpovědnost za porušení soutěžního práva	540
10.1. Úvod	541
10.2. Kriminalizace protisoutěžního jednání v podmínkách českého právního řádu	544
10.3. Kriminalizace protisoutěžního jednání a leniency program . . .	547

Kapitola V.

Soukromé prosazování soutěžního práva	549
1. Vztah národních soudů a soutěžních orgánů.	549
1.1. Národní soudy a Komise	549
1.2. Národní soudy a NSÚ	552
1.3. Vztahy mezi národními soudy	553
2. Soukromé prosazování v ČR	553
2.1. Právní režim a rozsah nároků.	554
2.1.1. Náhrada škody	554
2.1.2. Bezdůvodné obohacení	556
2.1.3. Neplatnost právního úkonu	557
2.1.4. Zákaz jednání	559
2.1.5. Zadostiučinění.	559
2.2. Uplatňování nároků	560
3. Návrhy k zefektivnění soukromého prosazování na komunitární úrovni	561
3.1. Cíle Bílé knihy o žalobách na náhradu škody	563
3.2. Základní návrhy	564
3.2.1. Postavení žalobců	564
3.2.2. Přístup k důkazům.	566
3.2.3. Závaznost rozhodnutí NSÚ pro soudy	567
3.2.4. Lhůty	568
3.2.5. Zavinění	568
3.2.6. Výše náhrady škody	569
3.2.7. Náklady řízení.	569
3.3. Stanovisko ČR	570

Přehled použité literatury	571
---	------------

Věcný rejstřík	601
---------------------------------	------------